

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ

**ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΔΑΦΙΚΗΣ
ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ INTERREG V - B**

ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΗ (MED) ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ 2014-2020

Γενικά Στοιχεία

Το πρόγραμμα διακρατικής συνεργασίας MED για το 2014-2020 έχει προϋπολογισμό €264. 898.514

Το πρόγραμμα θα προωθήσει τη συνεργασία μεταξύ περιφερειών από 10 Κράτη Μέλη της Ε.Ε. (Πορτογαλία, Ισπανία, Γαλλία, Ιταλία, Σλοβενία, Κροατία, Ελλάδα, Μάλτα, Κύπρος, Ηνωμένο Βασίλειο - Γιβραλτάρ) και 3 υποψηφίων προς ένταξη χωρών (Βοσνία-Ερζεγοβίνη, Μαυροβούνιο, Αλβανία).

Το πρόγραμμα επικεντρώνεται σε τέσσερις κύριες προτεραιότητες:

Τόνωση της καινοτομίας μέσω της συνεργασίας μεταξύ ΜΜΕ, κρατικών αρχών και ερευνητικών φορέων, ώστε να προωθηθεί η έξυπνη και βιώσιμη ανάπτυξη.

Επένδυση στην οικονομία με μειωμένη χρήση άνθρακα, μέσω της ενεργειακής απόδοσης, της παραγωγής και χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, καθώς και της κινητικότητας με χαμηλές εκπομπές άνθρακα.

Προστασία των φυσικών και πολιτιστικών πόρων, καθώς και της βιοποικιλότητας μέσω κοινής ανάλυσης και σχεδιασμού, αλλά και της μεταφοράς καλών πρακτικών.

Ενίσχυση της διακυβέρνησης στη Μεσόγειο μέσω συνεργατικών έργων με τη συμμετοχή περιφερειακών, εθνικών και διεθνών εταιρών, με σκοπό τη βελτίωση των διαδικασιών λήψης αποφάσεων και την ανάπτυξη κοινών στρατηγικών.

Στα αποτελέσματα του προγράμματος αναμένεται ότι θα συγκαταλέγονται:

Προώθηση της καινοτομίας των δημόσιων και ιδιωτικών παραγόντων που συμμετέχουν στους τομείς πράσινης και γαλάζιας ανάπτυξης, των δημιουργικών κλάδων και της κοινωνικής οικονομίας, αυξάνοντας κατά 16 % το μερίδιο των καινοτόμων συνεργατικών σχηματισμών που εμπλέκονται σε διακρατικές δραστηριότητες.

Ενίσχυση της επάρκειας για τη βελτίωση της διαχείρισης της ενέργειας στα δημόσια κτίρια μέσω του διπλασιασμού του αριθμού των σχεδίων που περιλαμβάνουν μέτρα για τη διαχείριση της ενέργειας στα διαθέσιμα δημόσια κτίρια.

Αύξηση της πρόσβασης και χρήσης των βιώσιμων συστημάτων μεταφορών με το διπλασιασμό του μεριδίου των αστικών σχεδίων που περιλαμβάνουν ήπιες δράσεις μεταφορών με μειωμένες εκπομπές άνθρακα.

Βελτίωση κατά 10 % του επιπέδου βιωσιμότητας του τουρισμού στις παράκτιες περιφέρειες MED, μέσω της βελτιωμένης συνεργασίας και του κοινού και ολοκληρωμένου σχεδιασμού.

Το ποσοστό συγχρηματοδότησης είναι 85% για κάθε φορά.

Οι γλώσσες εργασίας του προγράμματος είναι η Αγγλική και η Γαλλική.

Προτεραιότητες στην Περιοχή της Μεσογείου

Το πρόγραμμα Med χωρίζεται σε 4 Άξονες Προτεραιότητας.

Άξονας Προτεραιότητας	Θεματικός Στόχος	Επενδυτική Προτεραιότητα	Ειδικός Στόχος	Προϋπολογισμός
1: Προώθηση των δυνατοτήτων για Καινοτομία στη Μεσόγειο, για την επίτευξη έξυπνης και βιώσιμης ανάπτυξης	1. Προαγωγή της Έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας	1b. Προώθηση των επιχειρηματικών επενδύσεων στην Έρευνα και Ανάπτυξης, ανάπτυξη συνεργειών και συνεργασιών ανάμεσα στις επιχειρήσεις, τα ερευνητικά κέντρα και την τριτοβάθμια εκπαίδευση	1.1 Η αύξηση της διακρατικής δραστηριότητας καινοτόμων συνεργασιών και δικτύων βασικών τομέων της Μεσογειακής περιοχής	€84.450.833
2: Προαγωγή των στρατηγικών χαμηλών εκπομπών άνθρακα και ενεργειακής απόδοσης σε συγκεκριμένες περιοχές MED: πόλεις, νησιά και απομακρυσμένες περιοχές	4. Υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς	4c. Στήριξη της ενεργειακής απόδοσης, της έξυπνης διαχείρισης της ενέργειας και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις δημόσιες υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των δημοσίων κτιρίων και στις κατοικίες. 4.e Προώθηση των στρατηγικών χαμηλών εκπομπών άνθρακα, σε κάθε περιοχή και κυρίως στις αστικές περιοχές, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της βιώσιμης αστικής κινητικότητας και σχετικών μέτρων περιορισμού και προσαρμογής	2.1 Αύξηση της ικανότητας για καλύτερη διαχείριση της ενέργειας στα δημόσια κτίρια, σε διακρατικό επίπεδο 2.2 Αύξηση του μεριδίου των τοπικών ΑΠΕ στις στρατηγικές και τα σχέδια ενεργειακού μείγματος, σε συγκεκριμένες περιοχές της Μεσογείου 2.3 Αύξηση της ικανότητας χρήσης υφιστάμενων συστημάτων μεταφορών χαμηλών εκπομπών άνθρακα, και πολυτροπικών συνδέσεων μεταξύ τους	€52.781.771

Άξονας Προτεραιότητας	Θεματικός Στόχος	Επενδυτική Προτεραιότητα	Ειδικός Στόχος	Προϋπολογισμός
3. Προστασία και προώθηση των φυσικών και πολιτιστικών πόρων της Μεσογείου	6. Διαφύλαξη και προστασία του Περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικής χρήσης των πόρων	6c. Διατήρηση, προστασία, προώθηση και ανάπτυξη της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς 6d. Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και του εδάφους και προώθηση των οικοσυστημικών υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων του Natura 2000 και των πράσινων υποδομών	3.1 Προαγωγή της ανάπτυξης ενός βιώσιμου και υπεύθυνου παράκτιου και θαλάσσιου τουρισμού στην περιοχή της Μεσογείου 3.2 Διατήρηση της βιοποικιλότητας και των φυσικών οικοσυστημάτων μέσω της ενίσχυσης της διαχείρισης και της δικτύωσης των προστατευόμενων περιοχών	€89.729.012
4. Προαγωγή της Μεσογειακής Διακυβέρνησης	11. Ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας των δημόσιων αρχών και φορέων και της αποτελεσματικής δημόσιας διαχείρισης μέσω δράσεων που ενδυναμώνουν τη θεσμική ικανότητα και αποτελεσματικότητα της δημόσιας διοίκησης και των υπηρεσιών σχετικών με την υλοποίηση του ΕΤΠΑ	11. Προαγωγή της διακυβέρνησης στη Μεσόγειο	4.1 Στήριξη της διαδικασίας ενίσχυσης και ανάπτυξης πλαισίου πολυμερούς συντονισμού στη Μεσόγειο για την από κοινού αντιμετώπιση κοινών προκλήσεων	€21.112.708

Οριζόντιες Κατευθύνσεις

Οι προτάσεις θα κατατίθενται έχοντας ως αντικείμενο έναν θεματικό στόχο από αυτούς που αναφέρονται στον πίνακα. Πέρα από τον προσανατολισμό και την επιλογή θεματολογίας με βάση τον ανωτέρω Πίνακα το Πρόγραμμα MED, **εμπεριέχει και τις οριζόντιες θεματικές της βιώσιμης ανάπτυξης, των ίσων ευκαιριών και της καταπολέμησης των διακρίσεων, της ισότητας των φύλων.**

Περιγραφή Δράσεων ανά Άξονα Προτεραιότητας

Άξονας Προτεραιότητας 1

Οι δράσεις που μπορούν να συμπεριληφθούν υπό τον Άξονα 1 είναι η δημιουργία συνεργασιών και δικτύων, η ανάπτυξη μοντέλων και εργαλείων, η μεταφορά γνώσεων, η ευαισθητοποίηση και οι δραστηριότητες κεφαλαιοποίησης.

Ομάδες στόχοι είναι οι ΜΜΕ, οι δημόσιες αρχές, τα ερευνητικά κέντρα

Επιλέξιμοι Φορείς είναι (μη εξαντλητική λίστα) :

- Τοπικές, Περιφερειακές και Εθνικές Αρχές
- Ενδιάμεσοι φορείς υπεύθυνοι για την καινοτομία και την οικονομική ανάπτυξη
- Αρχές Περιφερειακής Ανάπτυξης
- Πανεπιστήμια και άλλα ινστιτούτα εκπαίδευσης και κατάρτισης
- Ερευνητικά κέντρα, κέντρα καινοτομίας και δίκτυα
- Τεχνολογικά κέντρα και κέντρα – υπηρεσίες υποστήριξης της επιχειρηματικότητας
- Δημόσιες αρχές που ασχολούνται με την καινοτομία, τη βιομηχανική πολιτική, τις ΜΜΕ και την εκπαίδευση
- Επιμελητήρια, ενώσεις επιχειρήσεων, πλατφόρμες, οικονομικοί φορείς

Άξονας Προτεραιότητας 2

Υπό τον Άξονα 2 περιλαμβάνονται δράσεις ενίσχυσης των ικανοτήτων, ευαισθητοποίησης, σχεδιασμού στρατηγικών, εκπαίδευσης και πρακτικών αλλαγής. Μελέτες σκοπιμότητας και αναλύσεις, ανάπτυξη σχεδίων πολιτικών, ανάπτυξη υπηρεσιών και εργαλείων, αποτελούν επίσης μέρος των δράσεων που μπορούν να γίνουν υπό τον Άξονα 2.

Ομάδες στόχοι είναι οι δημόσιες αρχές, ερευνητικά κέντρα, ενώσεις, ΜΚΟ, σχετικές επιχειρήσεις

Επιλέξιμοι Φορείς είναι (μη εξαντλητική λίστα) :

- Τοπικές, Περιφερειακές και Εθνικές Αρχές
- Τοπικές, Περιφερειακές και Εθνικές Υπηρεσίες αρμόδιες για θέματα ενέργειας
- Αρχές Ενέργειας
- Πανεπιστήμια, ερευνητικά κέντρα και δίκτυα για την ενέργεια και τις τεχνολογίες χαμηλών εκπομπών άνθρακα
- Δημόσιοι και ιδιώτες προμηθευτές ενέργειας
- Ενώσεις ΜΜΕ και οικονομικοί φορείς (αγορά ενέργειας, κατασκευές, κλπ)
- Ενώσεις Επιχειρήσεων και Καταναλωτών

Άξονας Προτεραιότητας 3

Κύριες δράσεις υπό τον Άξονα 3 είναι: εστίαση στην ανάλυση, μελέτες, σχεδιασμός πολιτικών και ανάπτυξη στρατηγικών, μεταφορά πρακτικών και εφαρμογή σχετικών μέτρων. Πιλοτικά έργα με επενδύσεις δεν προβλέπονται, ωστόσο κάποια έργα πιλοτικών εφαρμογών εργαλείων ή/και υπηρεσιών μπορεί και να χρηματοδοτηθούν.

Ομάδες στόχοι είναι οι δημόσιες αρχές, τα ερευνητικά κέντρα, οι επιχειρήσεις, οι ΜΚΟ/οι δομές της κοινωνίας των πολιτών κλπ.

Επιλέξιμοι Φορείς είναι (μη εξαντλητική λίστα) :

- Τοπικές, Περιφερειακές και Εθνικές Αρχές
- Τοπικές, Περιφερειακές και Εθνικές Υπηρεσίες αρμόδιες για θέματα ενέργειας
- Τοπικές, Περιφερειακές και Εθνικές Υπηρεσίες αρμόδιες για θέματα μεταφορών, διαχείρισης κινητικότητας και χωροταξικής ανάπτυξης
- Αρχές Ενέργειας
- Ερευνητικά κέντρα για την ενέργεια, τις τεχνολογίες χαμηλών εκπομπών άνθρακα και τις μεταφορές
- Εταιρείες ανάπτυξης και πάροχοι πληροφοριακών συστημάτων μεταφορών
- Δημόσιοι και ιδιωτικοί φορείς
- Δημόσιες και ιδιωτικές εταιρείες μεταφορών και οργανισμοί
- ΜΚΟ

Άξονας Προτεραιότητας 4

Ενδεικτικά οι δράσεις που μπορούν να συμπεριληφθούν υπό τον Άξονα 4 είναι : Μελέτες, διάγνωση, αναλύσεις περιεχομένου, διαβούλευση, θεματικά εργαστήρια, τεχνικές συναντήσεις, υποστήριξη των μακροπεριφερειακών στρατηγικών και των στρατηγικών θαλάσσιων λεκανών.

Ομάδες στόχοι είναι οι πολιτικοί και οι φορείς σχεδιασμού και λήψης αποφάσεων, οι περιφερειακές και εθνικές αρχές, κοινωνικοοικονομικοί φορείς, οικονομικοί φορείς

Επιλέξιμοι Φορείς είναι (μη εξαντλητική λίστα) :

- Ευρωπαϊκές, εθνικές, περιφερειακές και τοπικές αρχές
- Ερευνητικά κέντρα
- Φορείς Σχεδιασμού και λήψης αποφάσεων/ Πολιτικοί

Περιοχή Δραστηριοτήτων του Προγράμματος

Στο Πρόγραμμα συμμετέχουν 57 Περιφέρειες από 10 Κράτη – Μέλη της Ε.Ε. και 3 υπό ένταξη χώρες. Συγκεκριμένα οι επιλέξιμες περιοχές του Προγράμματος είναι:

- Ελλάδα – Όλη η χώρα
- Κύπρος – Όλη η χώρα
- Μάλτα – Όλη η χώρα
- Σλοβενία – Όλη η χώρα
- Κροατία – Όλη η χώρα
- Γαλλία – 5 Περιφέρειες: Corse, Languedoc – Roussillon, Midi – Pyrénées, Provence Alpes Cote d’ Azur, Rhône Alpes
- Ιταλία – 19 Περιφέρειες: Abruzzo, Apulia, Basilicata, Calabria, Campania, Emilia – Romagna, Friuli – Venezia Giulia, Lazio, Liguria, Lombardy, Marche, Molise, Piedmonte, Sardinia, Sicily, Tuscany, Umbria, Valle d’ Aosta, Veneto
- Πορτογαλία – 3 Περιφέρειες : Algarve, Alentejo, Area Metropolitana de Lisboa
- Ισπανία – 6 Περιφέρειες: Andalusia, Aragon, Catalonia, Balearic Islands, Murcia, Valencia και 2 Αυτόνομες Πόλεις : Ceuta, Melilla
- Ηνωμένο Βασίλειο – Γιβραλτάρ

Καθώς και 3 χώρες “υπό ένταξη”:

- Βοσνία Ερζεγοβίνη – Όλη η χώρα
- Αλβανία – Όλη η χώρα
- Μαυροβούνιο – Όλη η χώρα

Όλες οι δραστηριότητες των έργων στο πλαίσιο του Προγράμματος Μεσόγειος, θα πρέπει να λαμβάνουν χώρα στις επιλέξιμες περιοχές του προγράμματος. Υπάρχει η δυνατότητα υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις και περιορισμούς, να χρηματοδοτηθούν δράσεις ή εκδηλώσεις εκτός της επιλέξιμης περιοχής του Προγράμματος.

Δομή των Έργων MED

Στο νέο πρόγραμμα MED 2014-2020 η προσέγγιση η οποία χρησιμοποιείται για το σχεδιασμό και την ανάπτυξη των έργων είναι αυτή των Ενοτήτων (MODULES).

Ως Ενότητα νοείται ο πλήρης κύκλος ενός έργου, ήτοι τα πλήρη στοιχεία που αποτελούν ένα έργο, το εταιρικό σχήμα, ο προϋπολογισμός, οι συγκεκριμένοι στόχοι του, τα παραδοτέα και τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα του.

Στο Πρόγραμμα δίδονται 3 διαφορετικές Ενότητες:

- Μελέτη (Studying)
- Έλεγχος (Testing)
- Κεφαλαιοποίηση (Capitalising)

Ένα έργο μπορεί να αποτελείται είτε από 1 μόνο Ενότητα (**single module**) είτε να συνδυάζει διαφορετικές ενότητες (**multi – module**) σύμφωνα και με τους συγκεκριμένους στόχους του, τη στρατηγική του, τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα, το εταιρικό σχήμα κλπ.

ΥΠΟΒΟΛΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ

Οι προτάσεις υποβάλλονται ηλεκτρονικά μέσω του συστήματος **synergie** στο <https://synergie-cte.asp-public.fr/>.

Καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προτάσεων είναι η **2/11/2015**.

Αναζήτηση εταιρικών σχημάτων και προτάσεων μπορεί να γίνει μέσω της πλατφόρμας: <http://interreg-med.eu/en/med-community/>

Διάρκεια Υλοποίησης Έργων και Προϋποθέσεις Εταιρικών Σχημάτων

Γενικά

- Το Εταιρικό Σχήμα που προβλέπεται στο Πρόγραμμα MED περιλαμβάνει τουλάχιστον 4 εταίρους
- Στο κάθε Εταιρικό Σχήμα θα πρέπει να εκπροσωπούνται τουλάχιστον 4 επιλέξιμες χώρες (εκ των οποίων τουλάχιστον οι 3 να είναι Κράτη Μέλη)

Στον Πίνακα που ακολουθεί παρατίθενται αναλυτικά στοιχεία που αφορούν στη διάρκεια υλοποίησης των έργων και τις προϋποθέσεις που διέπουν τη δημιουργία των εταιρικών σχημάτων στη βάση της Προσέγγισης των Ενοτήτων του Προγράμματος MED.

Συνομογραφία	Ενότητα	Προσέγγιση	Επιδιωκόμενα αποτελέσματα (ενδεικτικά)	Διάρκεια	Προτεινόμενος Π/Υ	Προτεινόμενο Εταιρικό Σχήμα
M1	Studying	Single-module	Ανάλυση SWOT, έρευνα, συγκριτική ανάλυση, μοντελοποίηση, σχέδια δράσης, στρατηγικές, εργαλεία	18 μήνες	Max 600.000 €	Έως 8 Εταίροι, Θεσμικοί και επιστημονικοί φορείς.
M2	Testing	Single-module	Προκαταρκτικές και Μελέτες Σκοπιμότητας (αν απαιτείται), πιλοτικές δράσεις (μέθοδοι εφαρμογής, έλεγχος και αξιολόγηση), σχεδιασμός μεταφοράς των αποτελεσμάτων	30 μήνες	1.2 – 2.5 εκ €	Έως 10 εταίροι συμπεριλαμβανομένων και θεσμικών φορέων.
M3	Capitalising	Single-module	Συστάσεις πολιτικής, Μνημόνια Συνεργασίας, συμφωνίες, διαδικαστικές και κανονιστικές προτάσεις, Κώδικες, πρωτόκολλα	18 μήνες	0.6 – 1.2 εκ €	Έως 8 εταίροι κυρίως θεσμικοί φορείς και δίκτυα.

Συντομογραφία	Ενότητα	Προσέγγιση	Επιδιωκόμενα αποτελέσματα (ενδεικτικά)	Διάρκεια	Προτεινόμενος Π/Υ	Προτεινόμενο Εταιρικό Σχήμα
M1+M2	Studying and testing	Multi-module	Ανάλυση SWOT, έρευνα, συγκριτική ανάλυση, μοντελοποίηση, σχέδια δράσης, στρατηγικές, εργαλεία και πιλοτικές δράσεις (μέθοδοι εφαρμογής, έλεγχος και αξιολόγηση), σχεδιασμός μεταφοράς των αποτελεσμάτων	36 μήνες	1.8 – 3 εκ €	Έως 12 εταίροι, θεσμικοί, ιδιώτες και επιστημονικοί φορείς.
M2+M3	Testing and capitalising	Multi-module	Προκαταρκτικές και Μελέτες Σκοπιμότητας (αν απαιτείται), πιλοτικές δράσεις (μέθοδοι εφαρμογής, έλεγχος και αξιολόγηση), σχεδιασμός μεταφοράς των αποτελεσμάτων και Συστάσεις πολιτικής, Μνημόνια Συνεργασίας, συμφωνίες, διαδικαστικές και κανονιστικές προτάσεις, Κώδικες, πρωτόκολλα	36 μήνες	2.5 – 3.6 εκ €	Έως 12 εταίροι, θεσμικοί, ιδιώτες και δίκτυα
Horizontal Projects	Communication and capitalisation of the programme in the long term	Multi-module	Community building / communication / capitalization strategies and action plans, internal communication products, policy papers and recommendations, Technical Papers, Deliverables and Target groups Databases	36 months	Max 1.2 M € (ERDF) for Axis 1 and 3 Max 1 M € (ERDF) for Axis 2	Max 6 PP, institutional partners and networks

Για περισσότερες πληροφορίες: <http://www.programmemed.eu/en>